

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЦЕНТР СТАЛОГО РОЗВИТКУ»

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ТА ДЕРЖАВИ

**МАТЕРІАЛИ VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

23 квітня 2024 р.

Черкаси ЧДТУ 2024

Редакційна колегія

Григор О. О.	д.політ.н, професор, ректор Черкаського державного технологічного університету
Демиденко В. В.	к.е.н., доцент, декан факультету економіки та управління
Манн Р. В.	д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та управління
Захарова О. В.	д.е.н., професор, професор кафедри економіки та управління
Одінцов О. М.	д.е.н., професор, професор кафедри економіки та управління
Пріхно І. М.	д.е.н., професор, професор кафедри економіки та управління
Ільченко Н. В.	к. н. держ.упр., доцент, доцент кафедри економіки та управління
Березюк-Рибак І. Р.	к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та управління
Скорик О. О.	к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та управління

Сучасні тенденції розвитку економіки та держави: матеріали VIII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції : 23 квітня 2024 р. [Електронний ресурс] / від. ред. Р.В. Манн; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси : ЧДТУ, 2024. 84 с.

Матеріали конференції висвітлюють актуальні проблеми і сучасні тенденції розвитку економіки та держави в Україні і світі.

УДК 33:351](063)

Редакційна колегія вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим, вважаємо можливим їх публікацію з метою обговорення.

УДК 33:351](063)

© Автори, 2024

секторі. ПриватБанк демонструє сильні позиції зі стабільним зростанням прибутків, що підкреслює високу ефективність їхньої консервативної маркетингової стратегії. Монобанк, зосереджений на інноваціях та доступності, ефективно залучає молодь, використовуючи свої унікальні продукти та цифрові послуги. Важливо зазначити, що хоча обидва банки мають різні підходи до рекламних стратегій, вони обидва демонструють здатність залучати та утримувати клієнтів, що є вирішальним фактором їхнього успіху в індустрії. Монобанк, який є відносно новим гравцем на ринку, використовує іншу тактику, націленим на молодшу, більш технологічно орієнтовану аудиторію, яка віддає перевагу швидким і зручним цифровим рішенням. Вони інвестують приблизно 100 гривень на залучення одного клієнта, активно використовуючи цифрові канали та соціальні медіа для маркетингу. Цей підхід включає співпрацю з інфлюенсерами та використання вірусного контенту для просування своїх послуг, що дозволяє їм швидко збільшувати свою клієнтську базу і розширювати охоплення на ринку.

В умовах діджиталізації суспільства рекламна діяльність набуває особливої актуальності, адже виникає можливість застосовування креативного підходу до врахування потреб та бажань клієнтів. Реклама відіграє важливу роль у бізнесі, оскільки допомагає привернути увагу потенційних клієнтів до продуктів і послуг компанії, особливо в умовах високої конкуренції. Вона сприяє створенню і формуванню бренду, асоціюючи його з певними якостями, такими як надійність, інноваційність, креативність, функціональність, висока якість, безпека у використанні тощо.

Ключ до успіху обох банків полягає в їх здатності до адаптації до змін у споживачьких уподобаннях та ринкових умовах. ПриватБанк використовує свої історичні переваги для забезпечення стабільності та надійності, тоді як Монобанк активно використовує інновації та технологічної залученості, активне використання соціальних медіа та співпрацю з інфлюенсерами, щоб забезпечити зростання та конкурентоспроможність. Цей підхід допомагає створювати динамічний і привабливий бренд.

Список використаних джерел

1. Скільки банки витрачають на рекламу і хто найефективніший URL: <https://minfin.com.ua/ua/2020/01/22/40494051/>
2. Офіційний сайт ПриватБанку України URL: <https://en.privatbank.ua>
3. Хто заснував Monobank і як з'явився перший банк без відділень в Україні <https://gosta.media/finansy/xto-zasnuvav-monobank-yak-zyavivsy-persii-bank-bez-viddilen-monobank/>

УДК 911.375.4:316

Козирєв Дмитро

факультет економіки та управління

Черкаський державний технологічний університет

Науковий керівник: Захарова О. В.

д.е.н., професор, професор кафедри економіки та управління

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОБУДОВИ РОЗУМНОГО МІСТА

Україна, загартована жорстокою війною, у повоєнний період постане перед викликом не просто відбудови, а й докорінної трансформації всіх аспектів життєдіяльності країни,

ліквідації наслідків екологічної катастрофи та воєнних дій, щоб забезпечити українцям гідні умови та високу якість життя. Наші міста, понівечені воєнними руйнуваннями, навіть сьогодні мають значний потенціал стати у повоєнний період розумними містами, але для цього потрібно чітке розуміння владою змісту цього феномену, достатньої кількості матеріальних і фінансових ресурсів на реалізацію проєктів такого рівня та повернення з-за кордону українських воєнних мігрантів, людський капітал та таланти яких мають стати основою для успішної побудови розумних міст. Отже, почнемо з самого початку та спробуємо у цій роботі розібратися зі змістом феномену розумного міста та основними складовими, на які акцентується увага в межах цієї концепції.

З ходом часу та техніко-технологічним прогресом концепція розумного міста постійно еволюціонує, вбираючи в себе нові технології та мінливі потреби міст, табл. 1 [1-3].

Таблиця 1 – Хронологія розвитку концепції розумного міста

Період	Характеристика
60-ті роки XX ст. <i>Зародження концепції</i>	Виникають перші ідеї «інтелектуальних» міст, що використовують комп'ютерні системи для управління трафіком, енергопостачанням та іншими міськими системами. З'являються перші експериментальні проєкти, такі як «Система транспортного контролю», м. Токіо, 1968 р.
70-ті роки XX ст. <i>Розвиток технологій</i>	Зростання популярності комп'ютерів та телекомунікаційних технологій стимулює розвиток концепції розумного міста. З'являються перші дослідження, що вивчають потенціал цих технологій для покращення міського життя
80-ті роки XX ст. <i>Перші проєкти розумних міст</i>	Запроваджуються перші комплексні проєкти розумних міст, що поєднують комп'ютерні системи, датчики та інші технології для управління міськими системами. Відомими прикладами є «Проект Ісе-Сіма», Японія, 1984 р. та «Проект Європа 2000»
90-ті роки XX ст. <i>Інтернет та мобільні технології</i>	Розвиток Інтернету та мобільних технологій відкриває нові можливості для реалізації проєктів розумних міст. З'являються перші онлайн-сервіси для громадян, що дозволяють їм отримувати доступ до інформації про місто та брати участь у прийнятті рішень, які покращують життя пересічних громадян
Початок XXI ст. <i>«Смарт Сіті» стає мейнстрімом</i>	Концепція «Смарт Сіті» здобуває широке визнання та підтримку з боку урядів, міст та приватного сектору. По всьому світу шириться рух створення і розвитку розумних міст
10-ті роки XXI ст. <i>Інтернет речей (IoT) та штучний інтелект (AI)</i>	Розвиток IoT та AI відкрив нові можливості для розвитку і створення розумних міст у світі. Ці технології дозволяють збирати та аналізувати дані про місто в режимі реального часу, що дає змогу приймати більш кращі рішення щодо управління ресурсами та покращення якості життя
20-ті роки XXI ст. <i>Сталий розвиток та інклюзивність</i>	Розумні міста все більше зосереджуються на питаннях сталого розвитку та інклюзивності. Метою цих проєктів все частіше стає забезпечення екологічної чистоти технологій, сталості та доступності всіх можливостей для кожного

Враховуючи той факт, що момент зародження концепції розумного міста можна рахувати ще з 60-их років XX ст., сам термін «Смарт Сіті», або розумне місто, вперше був використаний лише у 90-х роках XX ст. американським консультантом з питань міського планування Льюїсом Картером. Він популяризував цю концепцію у своїх публікаціях та виступах, а також заснував організацію «Smart Cities International». В загальному розумінні розумне місто – це не просто технологія, а комплексна концепція розвитку міст, яка базується на використанні даних, аналітики та інноваційних рішень. Впровадження цієї концепції може

сприяти створенню більш сталих, ефективних та процвітаючих міст, що є важливим аспектом розвитку України у майбутньому. При цьому перші проекти розумного міста зосереджувалися лише на автоматизації міських систем, таких як освітлення та/або транспорт. Сучасні проекти використовують дані та аналітику для прийняття кращих рішень щодо управління ресурсами, покращення якості життя та стимулювання економічного розвитку. Важливими аспектами розумних міст також виступає сталий розвиток, інклюзивність та активна участь громадян у всіх сферах життєдіяльності громади і міста в цілому.

Дослідивши всі наявні підходи до розуміння змісту досліджуваного феномену, можемо зробити висновок, що сутність розумного міста полягає в інтеграції передових технологій у всі сфери міського життя з метою підвищення якості екології, ефективності управління та забезпечення максимального комфорту для мешканців та туристів. Ця концепція базується на використанні інформаційних технологій для оптимізації управління різними аспектами міської інфраструктури з метою створення більш стійкого, доступного та життєздатного середовища.

Розумне місто визначається не лише як територія з впровадженими високо технічними рішеннями у всі сфери життєдіяльності, але й як екосистема, де взаємодія між людьми, технологіями та інфраструктурою створює умови для реалізації принципів сталого розвитку. Це передбачає не лише забезпечення мешканців певної території необхідними сервісами, але й обов'язковий акцент на ефективному використанні ресурсів, зменшенні викидів у навколишнє середовище, покращення мобільності та підвищення рівня життя населення через вдосконалення інфраструктури та якості всього спектру послуг. Цільовими аспектами сутності розумного міста є створення інноваційного та ефективного середовища для людини, де використання технологій спрямоване на вирішення реальних проблем та покращення рівня і якості життя в цілому. Враховуючи наведений підхід до розуміння сутності розумного міста можемо виділити ті складові й показники їх оцінки, які мають бути у центрі уваги при побудові розумного міста, табл. 2 [1-3].

Таблиця 2 – Ключові показники оцінки складових концепції розумного міста

Складова уваги розумного міста	Ключові показники оцінки
Населення	Середній час реакції екстрених служб на виклики громадян. Рівень задоволеності мешканців та гостей міста якістю та комфортністю життя. Кількість культурних та соціальних подій, організованих для населення. Показник доступності медичних та освітніх послуг, їх якість
Бізнес	Кількість нових підприємств та робочих місць гідного рівня, з них – створених останнім часом та таких, що адаптовані до осіб з особливими потребами. Рівень економічної, ринкової, соціальної та екологічної ефективності функціонування місцевих підприємств, їх роль в функціонуванні міста. Обсяг інвестицій, вкладених в інноваційні проекти та стартапи міста
Транспорт	Середній час подорожі на громадському транспорті в межах міста. Комфортність користування громадським транспортом для населення та туристів. Кількість аварій та заторів на дорогах, ступінь важкості їх наслідків. Доступність місць для паркування транспорту мешканцями та гостями міста. Відсоток використання екологічно чистих видів транспорту
Вода	Рівень втрат води в системі водопостачання міста як населенням, так і бізнесом. Якість питної води та рівень забруднення водних ресурсів території. Ефективність систем водоочищення та утилізації стоків
Електроенергія	Споживання електроенергії на душу населення. Відсоток використання відновлюваних та зелених джерел енергії для забезпечення побутових та виробничих потреб. Ефективність енергозберігаючих технологій у місті
Комунікації	Показник доступності швидкісного Інтернету для населення у місті. Рівень покриття мережами якісного мобільного зв'язку користувачів у місті. Кількість громадських Wi-Fi точок доступу

Всі виокремлені в таблиці складові уваги при формуванні розумного міста мають високий рівень актуальності для України як сьогодні, так і в повоєнний період. Тому вже сьогодні слід орієнтуючись на перелічені показники на місцевому рівні починати будувати розумні міста в окремих громадах та містах України. Для цього в країні є всі умови, так як Україна має великий потенціал для впровадження інноваційних підходів у міському управлінні та інфраструктурі, що може сприяти покращенню якості життя громадян та забезпеченню сталого розвитку країни як вже сьогодні, так і в повоєнний період.

Список використаних джерел

1. Дзюндзюк К. В. Концепція розумного міста в контексті сучасних досліджень. *Теорія та практика державного управління*. 2022. Вип. 1. С. 63-78.
2. Захарова О. В., Козирев Д. М. Концепція розумного міста як альтернативний підхід до відновлення міської інфраструктури України в повоєнний період. *Зб. наук. праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*. Черкаси, 2022. Вип. 67. С. 5-14.
3. Moustaka V., Vakali A., Anthopoulos L. G. A systematic review for smart city data analytics. *ACM Computing Surveys (cSuR)*. 2018. №51(5). Pp. 1-41.

УДК 330.3

Колесник Вадим

факультет економіки та управління

Черкаський державний технологічний університет

Науковий керівник: **Скорик О.О.**

к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та управління

ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЖИТТЯ

Життя сучасної людини невід’ємно пов’язане зі стрімким розвитком технологій. Інновації, безперечно, відіграють ключову роль у цьому процесі. Вони не лише змінюють наше щоденне буття, а й перетворюють наше сприйняття світу. Сучасний світ стає все більш залежним від технологій, і інновації впливають на різні аспекти нашого життя - від роботи та освіти до розваг та медицини. Важливо зрозуміти, як саме інноваційні технології формують наше життя та як цей вплив може змінити наше майбутнє.

Раніше, багато технологій які зараз вважаються нормою, були предметом наукової фантастики. Наприклад, штучний інтелект (ШІ) – це поняття, яке може здатися вигадкою письменників фентезі літератури, але зараз це реальність. Протягом останніх трьох років ШІ вражає своїми досягненнями та швидкими темпами розвитку. Інновації в області ШІ можуть домінувати в різних аспектах нашого життя. Позитивний вплив може виявитися в автоматизації повсякденних завдань, покращенні медичних діагнозів та лікуванні, а також у полегшенні роботи та збільшенні продуктивності у різних сферах. Наприклад, в такій країні як Китай вже впроваджено системи розпізнавання обличчя для автоматизованого контролю за безпекою. В багатьох розвинутих державах зрозуміли важливість ШІ. Навіть у нас в Україні його почали використовувати в медицині, для ранньої діагностики захворювань та автоматизації певних завдань.

ЗМІСТ

Бабич Л., Бєлова І. О., Губар О. Є. АДАПТАЦІЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ В СІЛЬСЬКИХ ГРОМАДАХ ШЛЯХОМ НАВЧАННЯ ЦИФРОВІЙ ГРАМОТНОСТІ.....	3
Балко В. (кер. Пріхно І. М.) КАДРОВИЙ ГОЛОД ПІДПРИЄМСТВ ТА МЕТОДИ БОРОТЬБИ З НИМ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	5
Балко В. (кер. Якушева О. В.) ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА ПОТЕНЦІАЛ І РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА.....	7
Балко В. (кер. Скорик О.О.) СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ У СМАРТ-МІСТІ: ПЕРЕТВОРЕННЯ УРБАНІЗОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА ЧЕРЕЗ ТЕХНОЛОГІЧНІ РІШЕННЯ.....	9
Близький А. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ.....	11
Геновська А. (кер. Ільченко Н. В.) ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПУБЛІЧНОМУ СЕКТОРІ.	13
Глухова А. (кер. Березюк-Рибак І. Р.) ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	16
Заяц Д. (кер. Захарова О. В.) ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	18
Заяць О. (кер. Захарова О. В.) ВАЖЛИВІСТЬ УДОСКОНАЛЕННЯ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ НА УКРАЇНСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ ЗА СУЧАСНИХ УМОВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	20
Ільченко М. (кер. Слинько М. Ю.) СТАН РОЗВИТКУ РИНКУ ВІДЕОІГОР В СВІТІ.....	22
Калашніков А. АНАЛІЗ ТУРИСТИЧНИХ ПОТОКІВ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН ТА ВПЛИВ ВІЙНИ НА ТУРИСТИЧНУ ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ.....	24
Кивгило О. (кер. Ільченко Н. В.) ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ.....	27
Коваленко М. (кер. Березюк-Рибак І. Р.) ОЦІНКА РЕКЛАМНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТБАНКУ ТА МОНОБАНКУ	30
Козирєв Д. (кер. Захарова О. В.) ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОБУДОВИ РОЗУМНОГО МІСТА.....	32
Колесник В. (кер. Скорик О.О.) ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЖИТТЯ.....	35
Колесник В. (кер. Якушева О. В.) ІНСТРУМЕНТИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В УКРАЇНІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА.....	36
Красіков С. (кер. Одінцов О. О.) ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ НА СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.....	38

Куцарський О., Білова І.О., Нагайчук Н. Г.

РИЗИКИ В ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.....	40
Левченко О., Нагайчук Н. Г., Якушев О. В.	
РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ СІМЕЙ УЧАСНИКІВ АТО/ООС.....	42
Лебедько М. (кер. Захарова О. В.)	
ТАЛАНТИ ЯК УМОВА ПЕРСПЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	44
Матвієнко О. (кер. Бітюк І. М.)	
РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	46
Назаренко В. (кер. Ільченко Н. В.)	
АДВОКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВПЛИВУ НА ПУБЛІЧНУ ПОЛІТИКУ.....	48
Настенко О. (кер. Захарова О. В.)	
СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА БІЗНЕСУ ТА ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	50
Огілько Д. (кер. Ільченко Н. В.)	
ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ ТА ГРОМАД В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	53
Панченко Д. (кер. Ільченко Н. В.)	
МОДЕЛЬ ЗРІЛОСТІ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ОРГАНІЗАЦІЯХ.....	56
Патрус І. (кер. Скорик О.О.)	
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО МАРКЕТИНГУ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ПРОСУВАННЯ НОВОВВЕДЕНЬ НА РИНКУ.....	58
Патрус І. (кер. Ільченко Н. В.)	
АНАЛІЗ СТАНУ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В УКРАЇНІ.....	60
Пелих В., Нагайчук Н. Г., Якушев О. В.	
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ПІДТРИМКА ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	63
Підкуйко А.	
ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ У ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРОСТІР.....	65
Проданов Д.	
МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕНЬ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ.....	67
Ромашко І. (кер. Березюк-Рибак І.Р.)	
НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	69
Сердюк О.	
ВПЛИВ БРЕНД-МЕНЕДЖМЕНТУ НА РОЗВИТОК МАРКЕТИНГУ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ПОСЛУГ.....	71
Сорока А., Нагайчук Н. Г., Якушев О. В.	
РЕФОРМУВАННЯ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНИХ КРИЗ...	74
Фаяук О. (кер. Захарова О. В.)	
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ.....	76
Шульга О. (кер. Березюк-Рибак І.Р.)	
КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА ТА КРЕАТИВНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	78